

Modifikace DZES 5

platné k 11/2025

Příklady praxe provedení protierozní ochrany

Antonín Šandera, ing.

- **Strategický plán, modifikace DZES 5**

- aktuálně další modifikace DZES 5
- otázka dobrovolnosti DZES 5 (9.9.2 t.ha.rok)
- algoritmus sankcí (1. eroze)
- PEV a možné změny
- řešení Vyhlášky k Monitoringu eroze

Modifikace DZES 5 dle PPV

- Harmonizace GAEC s PROTIEROZNÍ VYHLÁŠKOU
 - Maximální přípustná ztráta půdy 9.9.2. t.ha rok (těžká.střední.lehká půda)
 - Modifikace SP v REDESIGNU EROZE
 - DOPLNĚNÍ NOVÉ VRSTVY MEO (MEO – VYŠŠÍ RIZIKO)
-
- **V r. 2025 zásadní změna pojetí DZES 5**
 - **Dobrovolnost - odmítnuta EK** – další modifikace pro ozimy 2025, jařiny 2026
 - **Aktuálně - Minimální požadavky a doporučené (nepovinné) postupy, technologie**
 - Nedořešena otázka způsobu řešení erozních událostí a sankcí (**Vyhláška k Monitoringu eroze**)
 - **Změny v definici souvislých ploch DZES 5, 7**
 - Ozimé obilniny vyjmuty z hodnocení souvislé plochy DZES 5 (!)
 - U,G – pro DZES 7 – šíře 6 m i pro jařiny 2026 (12 m ozimy 2026)
 - U,G – pro DZES 5 – bez limitu minimální šíře

DPB SEO:

a. 2 ha + SEO VRSTVY SOUVISLE V DPB

b. 50% MOZAIKOVITĚ, NESOUVISLE../ ZP nemůže mít vyšší erozní ohroženost než původní DPB

POT MEO - VR PRO ŘEPKU OZIMOU

1. PŘÍMÉ SETÍ PO PODMÍTCE BEZ ORBY (OCHRANNÁ PLODINY, POSKL.ZBYTKY..)
2. ZASAKOVACÍ, PŘEDĚLOVACÍ, OCHRANNÉ PÁSY S **PLODINOU VOF (!)**
3. **HLOUBKOVÉ KYPŘENÍ**
4. OBSETÍ MAX. PLOCHY PLODINY S VOF
5. APLIKACE ORGANICKÉ HMOTY
6. ZAKLÁDÁNÍ S POMOCNOU PLODINOU
7. **PÁSOVÉ STŘÍDÁNÍ**
8. OSEVNÍ SLED / BEZ OH, S OH /

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé setí nebo provedení podmínky bez následné orby

Minimální požadavky (budou kontrolovaným parametrem ze strany SZIF):

Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky.

Doporučené postupy dobré praxe:

Před založením hlavní plodiny **není provedena orba**, půda je celoplošně zpracována bez obracení. Při zakládání porostů plodin se středním stupněm ochranného vlivu vegetace do strniště předplodiny, živé, umrtvené nebo vymrzající meziplodiny pomocí této POT doporučujeme dodržení pokryvnosti rostlinnými zbytky do doby vzcházení **minimálně 30 %** pro ozimé plodiny, přičemž po vzejití porostu jsou vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky. **Možnost prokázat GT foto při KNM (GT foto doporučujeme provést před setím nebo během setí).** Podpůrně lze v případě podmínky prokázat evidenčně zapravení rostlinných zbytků.

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Hloubkové kypření u řepky

Minimální požadavky :

POT je realizovatelná pro řepku – minimálně 25 centimetrů, nedílnou součástí řádného provedení je hlášení POT

Doporučené postupy dobré praxe:

Hloubkové kypření při zakládání porostu řepky doporučujeme provést kypřením celého půdního profilu do hloubky minimálně 25 centimetrů a současně dodržení pokryvnosti rostlinnými zbytky do doby vzcházení minimálně 30 %, přičemž po vzejití porostu jsou vizuálně prokazatelné. 4 **Hlášení POT** = hloubkové kypření se provede z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a to nejpozději **do 15. 9. pro případ ozimé řepky**. Hlášení obsahuje: mapový čtverec a identifikační číslo DPB (případně zemědělské parcely, pokud byla POT aplikována na části DPB), identifikace plodiny a termín provedení. 3) Podsev plodiny plodinou s vysokou ochrannou funkcí

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Podsev plodiny plodinou s vysokou ochrannou funkcí

Minimální požadavky:

Deklarace plodiny v podsevu v JŽ (neplatí pro JŽ 2025), vizuálně prokazatelné, ověření v terénu, plodina v podsevu s **vyšším stupněm ochranného vlivu vegetace.**

Doporučené postupy dobré praxe:

Porosty plodin, resp. ozimých obilnin (pro řepku se tato POT nevyužívá), doporučujeme pěstovat s podsevem jetelovin, travních nebo jetelotravních směsí setým nejpozději společně s hlavní plodinou s minimálně 10 % pokryvností půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu hlavní plodiny. Po vzejití porostu hlavní plodiny je vizuálně prokazatelný porost podsevu nebo jeho rostlinné zbytky.

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Pásové zpracování půdy

Minimální požadavky :

Vizuálně prokazatelné.

Doporučené postupy dobré praxe:

Jedná se o systém bezorebného zpracování půdy. Principem této POT je kombinace výhod ponechání nezpracované půdy a setí do pásů se zpracovanou půdou. Zemědělec ponechá nezpracované půdy v pásech ve směru vysévané plodiny, což doporučujeme provést v kombinaci s vrstevnicovým zakládáním porostů. **Šíře zpracovaných pásů do 30 centimetrů. Plošný podíl nezpracované půdy minimálně 60 % plochy pozemku.** Na nezpracované části doporučujeme, aby zemědělec zajistil **minimální 30 % pokryvnost půdy** rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu, přičemž po vzejití porostu jsou vizuálně prokazatelné, že při zakládání porostů řepky ozimé a ozimých obilnin jiných než kukuřice nebo čirok na SEO plochách byla na nezpracované části půdy ponechána ochranná plodina nebo rostlinné zbytky

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Pásové střídání plodin

Minimální požadavky

Technologie pásové střídání plodin je provedena v souladu s ekoplatbou na podporu pásového střídání plodin.

Doporučené postupy dobré praxe: viz. Pásové střídání plodin / Půdní služba | Státní pozemkový úřad

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Zakládání porostu s pomocnou plodinou

Minimální požadavky:

Deklarace pomocné plodin v JŽ (neplatí pro JŽ 2025), vizuálně prokazatelné, ověření v terénu, plodina s vyšším stupněm ochranného vlivu vegetace.

Doporučené postupy dobré praxe:

Porosty plodin řepky ozimé a ozimých obilnin mohou být pěstovány souběžně s pomocnou plodinou do meziřádku nebo v ploše s doporučenou minimální 15 % pokryvností půdy rostlinnými zbytky do doby vzcházení porostu hlavní plodiny. Po vzejití porostu hlavní plodiny je vizuálně prokazatelný porost pomocné plodiny nebo její rostlinné zbytky.

EXTRÉMNI RIZIKOVOST PRO VÝNOS DLE OBLASTÍ a DISTRIBUCE SRÁŽEK

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Osevní sled s aplikací organické hmoty ve vyšší dávce:

a) Minimální požadavky (budou kontrolovaným parametrem ze strany SZIF): POT Osevní sled pro řepku ozimou a ozimé obilniny na SEO:

- vyžaduje se minimálně 50 % zlepšujících plodin v předchozích šesti letech (rozumí se aktuální rok a předchozích pět let), pokud souhrnná výměra zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 NV evidovaných v evidenci využití půdy na ploše 6 odpovídající ploše plodiny se středním stupněm ochranného vlivu v roce podání žádosti a předcházejících pěti letech dosahuje alespoň 50 % šestinásobku výměry plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace pěstované v roce podání žádosti.
- nebo je přípustná kombinace 33 % zlepšujících plodin v předchozích šesti letech (rozumí se aktuální rok a předchozích pět let), pokud souhrnná výměra zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 NV evidovaných v evidenci využití půdy na ploše odpovídající ploše plodiny se středním stupněm ochranného vlivu v roce podání žádosti a v předcházejících pěti letech dosahuje alespoň 33 % šestinásobku výměry plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace pěstované v roce podání žádosti, přičemž se vychází z výměry plodin evidovaných v evidenci půdy a zároveň nejméně jedna aplikace organické hmoty ve sledovaném období šesti let – aplikace tuhých statkových hnojiv (mimo hnojiv pocházejících z chovů drůbeže, aplikovaných samostatně) nebo tuhých organických hnojiv v dávce minimálně 25 tun na hektar nebo aplikace kejdy či digestátu v dávce minimálně 15 tun na hektar, v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením. Tuhá hnojiva splňující požadavky POT: • tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy • tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS).

POT – SEO PLOCHY OZIMÉ OBILNINY, ŘEPKA OZIMÁ

Osevní sled (s aplikací organické hmoty ve vyšší dávce):

Minimální požadavky Osevní sled pro řepku ozimou a ozimé obilniny na SEO:

- **vyžaduje se minimálně 50 % zlepšujících plodin v předchozích šesti letech vs 6 ti násobek plochy SOF plodiny (JŽ + 5 LET ZPĚT)**
 - **NEBO:**
 - **33% zlepšujících plodin v 6 letech**
 - **+ alespoň jedna aplikace OH v 6 ti letech**
 - **25 t.ha hnůj, separát z kejdy, tuhý digestát (kontejnerové BPS)**
 - **drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem ev.separátem kejdy**

Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků

-přímé setí nebo provedení podmítky bez následné orby

Minimální požadavky

Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky.

Doporučené postupy dobré praxe:

Jedná se o systém bezorebného zpracování půdy. Před založením hlavní plodiny není provedena orba, půda je celoplošně zpracována bez obracení. Současně doporučujeme vizuální prokazatelnost rostlinnými zbytky na povrchu.

Možnost prokázat GT foto při KNM (GT foto doporučujeme provést před setím nebo během setí). Podpůrně lze v případě podmítky prokázat evidenčně zapravení rostlinných zbytků.

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí

Minimální požadavky:

- **maximálně 15 hektarů plochy plodiny**
- **minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu 3 metry, minimální základní délka pásu 20 metrů, plodina s vyšším stupněm ochranného vlivu vegetace.**

Doporučené postupy dobré praxe:

doporučujeme ochranný pás s minimální šířkou 22 metrů, dále doporučujeme pásy zakládat po vrstevnici a plochu pásu založit tak, aby protínala alespoň 70 % všech odtokových linií vyznačených v evidenci půdy podle uživatelských vztahů.

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Hloubkové kypření

Minimální požadavky

- **POT je realizovatelná pro řepku ozimou – minimálně 25 centimetrů.**
- **hlášení POT.**

Doporučené postupy dobré praxe:

- **25 centimetrů.**
- **Pokryv**
- **! způsob provedení – vertikální zpracování vs kypření – rozdíl ve vodním režimu v čase**

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Obsetí plochy plodiny plodinou s vysokou ochrannou funkcí

- Maximální výměra jedné plodiny 8 hektarů s obsetím,
- Maximální výměra jedné plodiny 10 hektarů s obsetím

Minimální požadavky

- Maximálně 10 hektarů plochy plodiny,
- minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu minimálně 3 metry,
- plodina s vyšším stupněm ochranného vlivu vegetace.

Doporučené postupy dobré praxe:

- Maximální výměra jedné plodiny **5 hektarů**, ochranné pásy o **minimální šíři 22 metrů**.
- **max** výměra jedné plodiny **8 hektarů** s obsetím obsetí pásem o **minimální šíři 44 metrů**
- max výměra jedné plodiny **10 hektarů** s obsetím doporučujeme obsetí pásem o minimální šíři **66 metrů**.

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Aplikace organické hmoty do půdy

Minimální požadavky :

aplikace tuhých statkových hnojiv (mimo hnojiv pocházejících z chovů drůbeže, aplikovaných samostatně) nebo tuhých organických hnojiv v dávce **minimálně 25 tun** na hektar

NEBO: aplikace kejdy či digestátu v dávce minimálně 15 tun na hektar, v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením.

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT: • tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo **bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy** • tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS)

Doporučené postupy dobré praxe: Aplikace tuhých statkových nebo organických hnojiv nebo kejdy skotu/prasat či digestátu v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením, použita v hospodářském roce k dané plodině nebo meziplodině bezprostředně předcházející hlavní plodině, minimální stanovená dávka tuhých statkových nebo organických hnojiv 25 tun na hektar, kejdy nebo digestátu 15 tun na hektar (evidence hnojení, včetně slámy a zeleného hnojení) a zároveň s doporučením jedné z níže uvedených POT: • **maximální souvislá plocha jedné plodiny 10 hektarů**, • **půda je celoplošně zpracována bez obracení, dodržení minimálně 30 % pokryvnosti půdy** • **šířka ochranného pásu minimálně 22 metrů vyjmenované plodiny podle přílohy č. 2 NV:** hořčice, hrachor, hrách, jetel, kapusta krmná, kmín, komonice, kopr, koriandr, krambe, len, lnička, lupina bílá, žlutá, úzkolistá, mastňák, oves hřebíkatý, peluška, pískavice, pohanka, proso seté, ředkev, řepice, řeřicha, sléz přeslenitý, svazenka, světlice, šalvěj hispánská, štirovník, šťovík, tolice, trávy čeledi lipnicovité a jejich směsi, víkev, vodnice, vojtěška, směs uvedených plodin.

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Doplňující informace k POT:

- Dodání dávky organické hmoty je nezbytné i v případě, že založení porostu přímo předcházela meziplodina (bude-li předcházet hlavní plodině meziplodina, nebude brán na mezipločinu ohled).
- Plocha ochranného pásu může být nahrazena/zkombinována s dílem půdního bloku stejného uživatele se zemědělskou kulturou travní porost, trvalý travní porost, zalesněná plocha, mimoprodukční plocha, úhor udržovaný s porostem výše vyjmenovaných plodin nebo jiná trvalá kultura s vymezeným ekologicky významným prvkem krajinotvorný sad s doporučenou minimální šíří 22 metrů. Plochu pásu je doporučeno založit tak, aby protínala alespoň 70 % všech odtokových linií vyznačených v evidenci půdy podle uživatelských vztahů.
- Pásky jsou doporučeny se zachováním porostu nebo s ponechaným strništěm sklizené plodiny nebo s ponechanými rostlinnými zbytky (doporučujeme dodržení 30 % pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky do doby sklizně). Pásky doporučujeme zakládat po vrstevnici.

Zakládání porostu s pomocnou plodinou

Minimální požadavky:

- Deklarace pomocné plodiny v JŽ (neplatí pro JŽ 2025)
- vizuálně prokazatelné, ověření v terénu
- plodina s vyšším stupněm ochranného vlivu vegetace.

Doporučené postupy dobré praxe:

Porosty se středním stupněm ochranného vlivu vegetace mohou být pěstovány souběžně s pomocnou plodinou do meziřádku nebo v ploše. Po vzejití porostu hlavní plodiny je vizuálně prokazatelný porost pomocné plodiny nebo její rostlinné zbytky.

Doporučujeme tyto pomocné plodiny: Plodiny podle přílohy č. 12 NV: bojínek luční, festulolium, jetel luční, jílek vyjma hybridního, kmín, komonice, kostřava červená, luční, rákosovitá, kozinec, lupina bílá, úzkolistá, žlutá, pískavice, ptačí noha, srha laločnatá (říznačka), štírovník růžkatý, směs uvedených plodin

Pásové střídání plodin

Minimální požadavky

Technologie pásové střídání plodin je provedena v souladu s ekoplatbou na podporu pásového střídání plodin.
Doporučené postupy dobré praxe: viz. Pásové střídání plodin / Půdní služba | Státní pozemkový úřad

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Osevní sled

POT 8 – Aplikace organické hmoty s doplňkovou POT, § 8, odst. 1, písm. b)

Minimální požadavky

- Vyžaduje se minimálně 33 % zlepšujících plodin v předchozích šesti letech u plodin se středním stupněm ochranného vlivu vegetace, **s výjimkou ozimých obilnin**
- **alespoň 33 % šestinásobku výměry plodiny se středním stupněm** ochranného vlivu vegetace pěstované v roce podání žádosti,
- Režim pro EZ: V případě dílu půdního bloku v režimu ekologického zemědělství je podmínka splněna také v případě, že výměra zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 nařízení evidovaných v evidenci využití půdy na ploše plodiny se středním stupněm ochranného vlivu, s výjimkou ozimých obilnin, v roce podání žádosti nebo předcházejícím roce dosahuje alespoň 50 % dvojnásobku výměry plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace, s výjimkou ozimých obilnin, pěstované v roce podání žádosti. Kontrolovaným parametrem ze strany SZIF je kontrola v LPIS dle deklarovaného osevu z předchozích JŽ, kontrola aktuální pěstované plodiny v terénu.

POT – MEO VR - PLOCHY POUZE PR ŘEPKU OZIMOU

Zlepšující plodiny

podle přílohy č. 19 NV: čičorka, čočka, hrachor, hrách, jestřabina, jetel, kmín, komonice, koriandr, kozinec, krambe habešská (katrán etiopský), len, lupina bílá, žlutá, úzkolistá, luscoobilní směs bez podsevu, luscoobilní směs s podsevem dusík vázajících plodin, mastňák habešský, meziplodina dle přílohy 11, ostropestřec mariánský, peluška, pískavice řecké seno, pohanka obecná, ředkev, sléz, směs bílkovinných plodin (dusík vázajících plodin) jednoletých, směs bílkovinných plodin (dusík vázajících plodin) jednoletých s ostatními plodinami do 50 %, směs bílkovinných plodin (dusík vázajících plodin) víceletých, směs bílkovinných plodin (dusík vázajících plodin) víceletých s jednoletými plodinami do 50 %, směs krmná (čejka), směsky luskovin, směs pro dělicí pás, směs pro dělicí pás (prémiová), směs pro druhově bohaté pokrytí orné půdy, směs pro erozní pás, směs pro erozní pás (prémiová), směs pro krmný biopás, směs pro meziplodiny, směs pro meziplodiny proti utužení půdy, směs pro meziplodiny pro zlepšení struktury půdy, směs pro nektarodárný biopás, směs pro ochranný pás 12 kolem krajinného prvku (prémiová), směs pro opylovače (čejka), směs pro ozeleněný kolejový řádek (prémiová), směs pro souvrať, směs pro souvrať (prémiová), směs dusík vázajících plodin neprodukčních jednoletých, směs dusík vázajících plodin neprodukčních jednoletých s ostatními plodinami do 50 %, směs dusík vázajících plodin neprodukčních víceletých, směs dusík vázajících plodin neprodukčních víceletých s ostatními plodinami do 50 %, trávy čeledi lipnicovité a jejich směsi, svazenka, světlice barvířská, štírovník růžkatý, tolíce, trávy pro ochranné pásy, trávy s leguminózami, úročník bolhoj, vičenec ligrus, vikev, vojtěška, vojtěškotravní směs (s převahou jetelovin), vojtěškotravní směs (s převahou travin), žito trsnaté (lesní), za zlepšující plodinu se dále považuje: kultura G a kultura U s porostem.

Přehled minimálních parametrů půdoochranných technologií, které jsou vhodné pro plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace na silně erozně ohrožených plochách (SOF na SEO)

Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí

Minimální požadavky:

- Maximální plocha plodiny: 4 hektary
- Minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry
- Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu
- Plodina s vysokou ochrannou funkcí (např. jetel, trávy)

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Zakládat pásy po vrstevnici
- Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS
- Doporučená minimální šířka pásu je 22

Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků přímé setí nebo provedení podmínky bez následné orby

Minimální požadavky:

- Vizually prokazatelné rostlinné zbytky
- Před založením hlavní plodiny není provedena orba

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- GT foto před nebo během setí, podpůrně lze v případě podmínky prokázat evidenčně zapravení rostlinných zbytků
- V případě zakládání porostu do ochranné doporučujeme využít plodiny dle přílohy č. 19 NV

Pásové zpracování půdy – strip-till

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné pásové zpracování

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Směr pásů: ideálně po vrstevnici
- Šířka zpracovaných pásů: maximálně 30 cm
- Podíl nezpracované půdy: minimálně 60 % plochy pozemku
- Pokryvnost nezpracované půdy rostlinnými zbytky do vzcházení porostu

Zakládání porostu s pomocnou plodinou

Minimální požadavky:

- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti
- Vizually prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hlavní plodina se pěstuje souběžně s pomocnou plodinou založenou do meziřádku nebo v ploše
- Po vzejití hlavní plodiny je vizually prokazatelný porost pomocné plodiny nebo její rostlinné zbytky
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Podsev

Minimální požadavky:

- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti
- Vizuálně prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Plodiny doporučujeme pěstovat s podsevem jetelovin, travních směsí nebo jetelotravní směsí
- Termín výsevu nejpozději společně s hlavní plodinou
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Hloubkové kypření (pro řepku, **bob**, **obilniny**)

Minimální požadavky:

- Minimální hloubka: 25 centimetrů
- Hlášení POT z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a to nejpozději do 15. 5. pro případ jarních plodin a do 15.11. pro případ ozimých plodin.
- Hlášení obsahuje: mapový čtverec a identifikační číslo DPB (případně zemědělské parcely, pokud byla POT aplikována na části DPB), identifikace plodiny a termín provedení

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hloubkové kypření celého půdního profilu do minimální hloubky 25 centimetrů
- Rostlinné zbytky jsou vizuálně prokazatelné

Osevní sled

Minimální požadavky:

Kontrolovaným parametrem ze strany SZIF je kontrola v LPIS dle deklarovaného osevu z předchozích JŽ, kontrola aktuální pěstované plodiny v terénu, v případě využití organické hmoty kontrola z evidence hnojení (včetně slámy a zeleného hnojení).

POT Osevní sled pro plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace na SEO:

Varianta č. 1 50 % zlepšujících plodin

- V období aktuálního roku + předchozích 5 let (celkem 6 let) musí být na dané ploše plodiny evidováno minimálně 50 % zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 NV 14
- **Výpočet:** souhrnná výměra zlepšujících plodin musí být alespoň 50 % z 6násobku výměry plodiny se středním ochranným vlivem pěstované v roce podání žádosti

Varianta č. 2 33 % zlepšujících plodin + aplikace organické hmoty

- V období aktuálního roku + předchozích 5 let (celkem 6 let) musí být evidováno minimálně 33 % zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 NV
- **Výpočet:** souhrnná výměra zlepšujících plodin musí být alespoň **33 % z 6násobku výměry** plodiny se středním ochranným vlivem pěstované v roce podání žádosti
- Navíc musí být provedena minimálně **jedna aplikace organické hmoty v tomto období:** aplikace tuhých statkových hnojiv (mimo hnojiv pocházejících z chovů drůbeže, aplikovaných samostatně) nebo tuhých **organických hnojiv v dávce minimálně 25 tun** na hektar nebo aplikace **kejdy či digestátu v dávce minimálně 15 tun na hektar, v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením.**

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT:

Tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat:

hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy •
tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS).

Režim pro ekologické zemědělství (EZ):

- V roce podání žádosti nebo v předchozím roce výměra zlepšujících plodin (dle přílohy č. 19 NV) na dané ploše dosahuje minimálně **50 % z dvojnásobku výměry plodiny se středním stupněm ochranného vlivu** vegetace pěstované v roce podání žádosti.

Specifická půdoochranná technologie

- POT navržena pro konkrétní pozemek
- Potvrzení odbornou institucí

Přehled minimálních parametrů půdoochranných technologií, které jsou vhodné pro plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace na mírně erozně ohrožené plochách s vyšším rizikem (SOF na MEO VR)

Plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace plochy MEO VR jsou:

- bob, jarní obilniny, s výjimkou kukuřice a čiroku, nebo řepka.
- Ozimé obilniny jsou z povinností půdoochranných technologií na ploše MEO. VR vyjmuty a nezapočítávají se do ploch souvislé plochy plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace!
- Pozor na definici souvislé plochy a pozice řepky a obilnin !
- ?? Zaorávka ozimu – nutno řešit Vyšší moc se SZIF (retroaktivně 10 ha plodiny SEO !)
 - POZOR Jarní obilniny na DPB s řepkou ozimou (!) ABSENCE ŘEPKA JAKO SOF.X
- **Důležité upozornění:** Lze použít i všechna půdoochranná opatření pro plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace na silně erozně ohrožené ploše.

Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochranou funkcí

Minimální požadavky:

- Maximální plocha plodiny: 15 hektarů
- Minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry
- Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu
- Plodina s vysokou ochrannou funkcí (např. jetel, trávy)

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Zakládat pásy po vrstevnici
- Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS
- Doporučená minimální šířka pásu je 22 metrů

Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé setí nebo provedení podmínky bez následné orby

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky
- Před založením hlavní plodiny není provedena orba

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- GT foto před nebo během setí, podpůrně lze v případě podmínky prokázat evidenčně zapravení rostlinných zbytků
- V případě zakládání porostu do ochranné plodiny doporučujeme plodiny dle přílohy č. 19 NV

Pásové zpracování půdy – strip-till

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné pásové zpracování

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Směr pásů: ideálně po vrstevnici
- Šířka zpracovaných pásů: maximálně 30 cm
- Podíl nezpracované půdy: minimálně 60 % plochy pozemku
- Pokryvnost nezpracované půdy rostlinnými zbytky do vzcházení porostu

Zakládání porostu s pomocnou plodinou

Minimální požadavky:

- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti
- Vizually prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hlavní plodina se pěstuje souběžně s pomocnou plodinou založenou do meziřádku nebo v ploše
- Po vzejití hlavní plodiny je vizually prokazatelný porost pomocné plodiny nebo její zbytky

Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Podsev

Minimální požadavky:

- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti
- Vizuálně prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Plodiny doporučujeme pěstovat s podsevem jetelovin, travních směsí nebo jetelotravní směsí
- Termín výsevu nejpozději společně s hlavní plodinou
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Pěstování obilovin ve směsi s luskovinami

Minimální požadavky:

- Minimální podíl luskoviny: 50 % v porostu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Doporučená šířka řádku max. 16 cm

Hloubkové kypření pro řepku, bob, obilniny

Minimální požadavky:

- Hloubka: minimálně 25 centimetrů
- Hlášení POT z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a **to nejpozději do 15. 5. pro případ jarních plodin a do 15.11. pro případ ozimých plodin.**

Hlášení obsahuje:

- mapový čtverec a identifikační číslo DPB (případně zemědělské parcely, pokud byla POT aplikována na části DPB),
- identifikace plodiny a termín provedení

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hloubkové kypření celého půdního profilu do minimální hloubky 25 centimetrů

Aplikace organické hmoty

Minimální požadavky:

- Aplikace v hospodářském roce k hlavní plodině nebo meziplodině bezprostředně předcházející hlavní plodně
- Tuhá statková hnojiva (mimo drůbežích, aplikovaných samostatně) nebo tuhá organická hnojiva v minimální dávce 25 tun na hektar
- Kejda nebo digestát v minimální dávce 15 tun ha hektar **v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením**

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT:

- tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy
- tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS)
- Povinná evidence hnojení včetně slámy a zeleného hnojení

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Maximálně 10 hektarů souvislé plochy jedné plodiny

Doplňující informace:

- Dodání dávky organické hmoty je nutné i tehdy, pokud před založením porostu byla meziplodina (bude-li předcházet hlavní plodině meziplodina, nebude brán na meziplodinu ohled) **! Meziplodina před hlavní plodinou se nepočítá jako náhrada organické hmoty**

Osevní sled

Minimální požadavky:

- Kontrolovaným parametrem ze strany SZIF je kontrola v LPIS dle deklarovaného osevu z předchozích JŽ, kontrola aktuální pěstované plodiny v terénu.

POT Osevní sled pro plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace na MEO VR: 33 % zlepšujících plodin:

- V období aktuálního roku + předchozích 5 let (celkem 6 let) musí být evidováno minimálně 33 % zlepšujících plodin podle přílohy č. 19

Výpočet:

- souhrnná výměra zlepšujících plodin musí být alespoň 33 % z 6násobku výměry plodiny se středním ochranným vlivem pěstované v roce podání žádosti (ozimé obilniny se nezapočítávají)

Režim pro ekologické zemědělství (EZ):

- Výjimka:
Ozimé obilniny se nezapočítávají
- Podmínka je splněna, pokud výměra zlepšujících plodin (dle přílohy č. 19 NV) evidovaných v aktuálním nebo předchozím roce dosahuje alespoň 50 % dvojnásobku výměry plodiny se středním stupněm ochranného vlivu vegetace (v roce podání žádosti).

Přehled minimálních parametrů půdoochranných technologií, které jsou vhodné pro plodiny s nízkým stupněm ochranného vlivu vegetace na mírně erozně ohrožených pozemcích s vyšším rizikem (NOF na MEO VR)

Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí nebo ozimou obilninou

Minimální požadavky:

- Maximální plocha plodiny: 15 hektarů
- Minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry
- Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu
- Plodina s vysokou ochrannou funkcí/ozimou obilninou

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Zakládat pásy po vrstevnici
- Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS
- Doporučená minimální šířka pásu je 22 metrů

Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé setí nebo provedení podmínky bez následné orby

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky
- Před založením hlavní plodiny není provedena orba

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- GT foto před nebo během setí, podpůrně lze v případě podmínky prokázat evidenčně zapravení rostlinných zbytků
- V případě zakládání porostu do ochranné plodiny doporučujeme využít plodiny dle přílohy č. 19 NV

Pásové zpracování půdy – strip-till

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné pásové zpracování

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Směr pásů: ideálně po vrstevnici
- Šířka zpracovaných pásů: maximálně 30 cm
- Podíl nezpracované půdy: minimálně 60 % plochy pozemku
- Pokryvnost nezpracované půdy rostlinnými zbytky do vzniku porostu

Zakládání porostu s pomocnou plodinou

Minimální požadavky:

- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti
- Vizuálně prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hlavní plodina se pěstuje souběžně s pomocnou plodinou založenou do meziřádku nebo v ploše
- Po vzejití hlavní plodiny je vizuálně prokazatelný porost pomocné plodiny nebo její zbytky
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Podsev

Minimální požadavky:

- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti
- Vizuálně prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Plodiny doporučujeme pěstovat s podsevem jetelovin, travních směsí nebo jetelotravní směsí •
Termín výsevu nejpozději společně s hlavní plodinou
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Hloubkové kypření (pro krmnou řepu a cukrovku)

Minimální požadavky:

- Hloubka minimálně 25 cm
- Hlášení POT: provede se z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a to nejpozději do 15. 5. roku.

Hlášení obsahuje:

- identifikační číslo a čtverec DPB (případně zemědělské parcely, pokud byla POT aplikována na části DPB), identifikace plodiny a termín provedení.

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hloubkové kypření, podrytí nebo dlátování půdního profilu
- Maximální rozchod pracovních nástrojů (rýh): 1 metr

Aplikace organické hmoty 25 tun na hektar na maximálně 15 hektarů plochy plodiny (vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí nebo ozimou obilninou

Minimální požadavky:

- Aplikace v hospodářském roce k hlavní plodině nebo meziplodině bezprostředně předcházející hlavní plodně
- Aplikace organické hmoty na maximální ploše plodiny: 15 hektarů
- Minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry 21
- Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu
- **Plodina s vysokou ochrannou funkcí/ozimou obilninou**
- Dávka: Aplikace tuhých statkových hnojiv (mimo hnojiv pocházejících z chovů drůbeže, aplikovaných samostatně) nebo **tuhých organických hnojiv v dávce minimálně 25 tun na hektar nebo aplikace kejdy či digestátu v dávce minimálně 15 tun na hektar, v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením**

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT:

- tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy
- tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS)
- Možnost obsetí nebo vytvoření zasakovacích pásů plodinou s vysokou ochrannou funkcí/ozimou obilninou

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím: • Zakládat pásy po vrstevnici • Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS •

Doporučená minimální šířka pásu je 22 metrů

Aplikace organické hmoty 25 tun na hektar na maximálně 15 hektarů plochy plodiny (vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí nebo ozimou obilninou

II.

NÁHRADA DISKONTINUITY ZRUŠENÉ POT 220 M NOF PLODINY NA MEO.VR.

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT:

- tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy
- tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS) •

Možnost obsetí nebo vytvoření zasakovacích pásů plodinou s vysokou ochrannou funkcí/ozimou obilninou

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- *Zakládat pásy po vrstevnici*
- *Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS •*

Doporučená minimální šířka pásu je 22 metrů

Aplikace organické hmoty 25 tun na hektar na maximálně 15 hektarů plochy plodiny (vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou ochrannou funkcí nebo ozimou obilninou

II.

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT:

- tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy
- tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS) •

Možnost obsetí nebo vytvoření zasakovacích pásů plodinou s vysokou ochrannou funkcí/ozimou obilninou

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Zakládat pásy po vrstevnici
- Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS
- Doporučená minimální šířka pásu je 22 metrů

Odkameňování, hrázkování, důlkování (u brambor)

Minimální požadavky:

- Odkameňování: vizuálně prokazatelné
- Hrázkování/důlkování: geotagovaná fotografie, nutnost předložit při kontrole SZIF GT foto:
- Nutné pořídit GT foto při nebo krátce po provedení POT
- Zaslání do Portálu farmáře je povinné (nestačí jen pro kontrolu na místě)
- Doporučení: fotit uvnitř DPB, ideálně úhlopříčně

Minimální počet GT foto podle velikosti DPB

Deklarovaná výměra DPB Počet GT foto

- do 1 ha včetně2
- nad 1 ha do 5 ha včetně ...3
- nad 5 ha ...4

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Řádky doporučujeme maximálně 200 metrů dlouhé, zakončené v ochranném pásu minimálně 22 metrů širokém
- Ochranný pás doporučujeme zakládat po vrstevnici v minimálně 22 metrů a může být tvořen i jinou plochou stejného uživatele (např. travní porost, trvalý travní porost atd.)
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Specifická půdoochranná technologie

- POT navržena pro konkrétní pozemek
- Potvrzení odbornou institucí

Osevní sled

Kontrolovaným parametrem ze strany SZIF je kontrola v LPIS dle deklarovaného osevu z předchozích JŽ, kontrola aktuální pěstované plodiny v terénu.

POT Osevní sled pro plodiny s nízkým stupněm ochranného vlivu vegetace na MEO VR: 50 % zlepšujících plodin + aplikace organické hmoty

- V období aktuálního roku + předchozích 5 let (celkem 6 let) musí být evidováno minimálně 50 % zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 NV
- **Výpočet:**
souhrnná výměra zlepšujících plodin musí být alespoň 50 % z 6násobku výměry plodiny se nízkým ochranným vlivem pěstované v roce podání žádosti
- Navíc musí být provedena minimálně jedna aplikace organické hmoty v tomto období:
- aplikace tuhých statkových hnojiv
(mimo hnojiv pocházejících z chovů drůbeže, aplikovaných samostatně) nebo tuhých organických hnojiv v dávce minimálně 25 tun na hektar nebo aplikace kejdy či digestátu v dávce minimálně 15 tun na hektar, v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením. Tuhá hnojiva splňující požadavky POT: • **tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy**
- **tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS).**

Režim pro ekologické zemědělství (EZ):

- V roce podání žádosti nebo v předchozím roce výměra zlepšujících plodin (dle přílohy č. 19 NV) na dané ploše dosahuje minimálně 50 % z dvojnásobku výměry plodiny s nízkým stupněm ochranného vlivu vegetace pěstované v roce podání žádosti.

Přehled minimálních parametrů půdoochranných technologií, které jsou vhodné pro plodiny s nízkým stupněm ochranného vlivu vegetace na mírně erozně ohrožených pozemcích s nižším rizikem (NOF na MEO.NR)

Důležité upozornění:

Lze použít i všechna půdoochranná opatření pro plodiny s nízkým stupněm ochranného vlivu vegetace na mírně erozně ohrožených plochách s vyšším rizikem.

Vytvoření zasakovacích, ochranných, předělovacích pásů, případně obsevů, osetých plodinou s vysokou/střední ochrannou funkcí

NÁHRADA 220 m NOF pro MEO.NR

Minimální požadavky:

- Maximální plocha plodiny: 15 hektarů
- Minimální strojově obhospodařovatelná šíře pásu: 3 metry
- Předělení plochy plodiny s možností manipulačního přejezdu
- Plodina s vysokou/střední ochrannou funkcí

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Zakládat pásy po vrstevnici
- Pás by měl protínat minimálně 70 % odtokových linií dle LPIS

Doporučená minimální šířka pásu je 22 metrů

Zakládání do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků – přímé setí nebo provedení podmínky bez následné orby

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné rostlinné zbytky
- Před založením hlavní plodiny není provedena orba

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- GT foto před nebo během setí, podpůrně lze v případě podmínky prokázat evidenčně zapravení rostlinných zbytků
- V případě zakládání porostu do ochranné plodiny doporučujeme využít plodiny dle přílohy č. 19 NV

Zakládání porostu s pomocnou plodinou

Minimální požadavky:

- Deklarace pomocné plodiny v jednotné žádosti
- Vizuálně prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hlavní plodina se pěstuje souběžně s pomocnou plodinou založenou do meziřádku nebo v ploše
- Po vzejití hlavní plodiny je vizuálně prokazatelný porost pomocné plodiny nebo její zbytky •
Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Podsev

Minimální požadavky:

- Deklarace plodiny v podsevu v jednotné žádosti
- Vizuálně prokazatelné
- Ověření v terénu

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Plodiny doporučujeme pěstovat s podsevem jetelovin, travních směsí nebo jetelotravní směsí •
Termín výsevu nejpozději společně s hlavní plodinou
- Doporučené plodiny dle přílohy č. 19 NV

Pásové zpracování půdy – strip-till

Minimální požadavky:

- Vizuálně prokazatelné pásové zpracování

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Směr pásů: ideálně po vrstevnici
- Šířka zpracovaných pásů: maximálně 30 cm
- Podíl nezpracované půdy: minimálně 60 % plochy pozemku
- Pokryvnost nezpracované půdy rostlinnými zbytky do vzcházení porostu

Ozelenění kolejových řádků

Minimální požadavky:

- Minimální šířka kolejového řádku: 3 metry
- Plodina s vysokou/střední ochrannou funkcí

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Maximální rozteč mezi řádky: 36 metrů
- Směr: ideálně po vrstevnici
- Plodiny pro ozelenění kolejového řádku dle přílohy č. 19

Zakládání porostu do úzkých řádků pro kukuřici a čirok

Minimální požadavky:

- Maximální šířka řádku: 0,5 m

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Porosty kukuřice a čiroku zakládány do úzkých řádků širokých nejvýše 37 - 45 centimetrů

Hloubkové kypření pro krmnou řepu a cukrovku

Minimální požadavky:

- Hloubka minimálně 25 cm
- Hlášení POT: provede se z prostředí Portálu farmáře po jejím provedení, a to nejpozději do 15. 5. roku.
- Hlášení obsahuje: identifikační číslo a čtverec DPB (případně zemědělské parcely, pokud byla POT aplikována na části DPB), identifikace plodiny a termín provedení.

Pro příklad dobré praxe doporučujeme zvážit tyto postupy hospodaření, které nejsou závazné a jejich nesplnění nepodléhá sankcím:

- Hloubkové kypření, podrytí nebo dlátování půdního profilu
- Maximální rozchod pracovních nástrojů (rýh): 1 metr

Odkameňování, hrázkování, důlkování u brambor

Minimální požadavky:

- Odkameňování: vizuálně prokazatelné
- Hrázkování/důlkování: geotagovaná fotografie, nutnost předložit při kontrole 26 GT foto:
- Nutné pořídit GT foto při nebo krátce po provedení POT
- Zaslání do Portálu farmáře je povinné (nestačí jen pro kontrolu na místě)
- Doporučení: fotit uvnitř DPB, ideálně úhlopříčně

Minimální počet GT foto podle velikosti DPB

Deklarovaná výměra DPB Počet GT foto

- do 1 ha včetně 2
- nad 1 ha do 5 ha včetně 3
- nad 5 ha 4

Aplikace organické hmoty

Minimální požadavky:

- Aplikace v hospodářském roce k hlavní plodině nebo meziplodině bezprostředně předcházející hlavní plodině
- Tuhá statková hnojiva (mimo drůbežích, aplikovaných samostatně) nebo tuhá organická hnojiva: min. 25 tun na hektar
- Kejda nebo digestát: min. 15 tun ha hektar v kombinaci se slámou nebo zeleným hnojením

Tuhá hnojiva splňující požadavky POT:

- tuhá statková hnojiva z chovů hospodářských zvířat: hnůj, separát kejdy, drůbeží trus s podestýlkou nebo bez podestýlky *pouze ve směsi s hnojem, příp. separátem kejdy*
- tuhá organická hnojiva: kompost, separát digestátu, tuhý digestát (z kontejnerových BPS)
- Povinná evidence hnojení včetně slámy a zeleného hnojení

Doplňující informace:

- Dodání dávky organické hmoty je nutné i tehdy, pokud před založením porostu byla meziplodina (bude-li předcházet hlavní plodině meziplodina, nebude brán na meziplodinu ohled)
- Meziplodina před hlavní plodinou se nepočítá jako náhrada organické hmoty

Specifická půdoochranná technologie

- POT navržena pro konkrétní pozemek
- Potvrzení odbornou institucí

Osevní sled

Minimální požadavky:

- Kontrolovaným parametrem ze strany SZIF je kontrola v LPIS dle deklarovaného osevu z předchozích JŽ, kontrola aktuální pěstované plodiny v terénu.

Podmínky osevního sledu pro plodiny s nízkým ochranným stupněm na MEO NR plochách

- 33 % zlepšujících plodin
- V období aktuálního roku + předchozích 5 let (celkem 6 let) musí být na dané ploše plodiny evidováno minimálně 33 % zlepšujících plodin podle přílohy č. 19 NV
- Výpočet: souhrnná výměra zlepšujících plodin musí být alespoň 50 % z 6násobku výměry plodiny se středním ochranným vlivem pěstované v roce podání žádosti

Režim pro ekologické zemědělství (EZ):

Podmínka je splněna, pokud:

- V roce podání žádosti nebo v předchozím roce výměra zlepšujících plodin (dle přílohy č. 19 NV) na dané ploše dosahuje minimálně 50 % z dvojnásobku výměry plodiny s nízkým stupněm ochranného vlivu vegetace pěstované v roce podání žádosti.

Příklady dobré zemědělské praxe / riziková provedení protierozní ochrany

Odlišné regionální podmínky ČR

Různé zaměření firem

Nutnost udržet rotaci plodin vs IOR (řepka !)

Reakce na změnu klimatu (distribuce srážek)

- změna strategie hnojení
- délka vegetace meziplodin

Účinnost řešení v rámci pravidel dělení DPB / ZP / DZES 5 / DZES 7

NEO PLOCHA – ŘEPKA + ORBA

TECHNOLOGIE POKRYV PŮDY ŘEPKA bez podrývání

Příklady dobré praxe, optimalizace parcel, DSO

TECHNOLOGIE PODRÝVÁNÍ V LINII ŘÁDKŮ

Využití meziploidin, ochranných plodin

- Vlivy na výběr komponent
- OP a meziploidy
- Limitní podmínky založení
- Podmínky účinnosti v ochraně proti erozi

Příklady dobré praxe, meziplodiny

- Meziplodiny vázání N
- Meziplodiny a využití N
- Řešení rizik

Vícekomponentní meziplodina, BV 2017

- Lnička
- Svazenka shloučená
- Pohanka
- slunečnice

Vícekomponentní meziplodina, BV 2017

- Nárůst a střídání komponent v čase
- Různé Q hmoty
- Postupný rozklad
- Záruka pokryvu
- Relativní jistota vymrznutí komponent
- Redukce rizika nárůstu surové OH

Využití meziplodin, ochranných plodin

- Pokryv vs odpar
- Suma OH vs transpirační ztráty vody
- Bilance vody
- Řízení vegetace meziplodiny
 - Složením
 - Přímo

Využití mezipločin, ochranných plodin

- Pokryv vs odpar
- Suma OH vs transpirační ztráty vody
- Bilance vody
- Řízení vegetace mezipločiny
 - Složením
 - Přímo
 - **Rizika a jejich řešení**

Využití mezipločin, ochranných plodin

- Biologické přínosy
- Vlastnosti hlavních druhů
- IOR a mezipločiny (pz x ng)

Využití mezipločin, ochranných plodin

- Jednodruhové ochranné plodiny
ano či ne
- Regionální odlišnosti
 - SUMA TEPLOT A VODY PRO
VEGETACI
 - VODA vs tvorba a suma sušiny
 - Fixace živin (N,S)
 - Voda a rozklad
 - Spektrum škůdců x NS (C:N:S)

Využití pokryvu předplodiny

- Typický sled silážní obilnina – kuk
 - Výhody
 - Nevýhody
 - Podmínky účinnost/produkce

Rizika orebných technologií, faktory

- STAV PŮDNÍHO PROFILU
- HLAVNÍ PARAMETRY
 - STABILITA AGREGÁTŮ
 - ČASOVÁ OSA PARAMETRŮ
 - ZPŮSOB ÚPRAVY ORBY
 - PLOCHA A PARAMETRY ZEMĚDĚLSKÉ PARCELY

Přímé setí (no-till) po kukuřici na zrno

- Podmínky účinnost/výnos
 - Historie pozemku
 - Klimatické podmínky ve vegetaci a před zimu
 - Specifika příjmu N
 - Odrůdy P.O. vs IOR

Setí kukuřice v technologii podrývaných řádků

- Podrývání **pouze** v linii řádků
- Varianta s využitím OH předplodiny
- Výhodné v aridních oblastech
- V kombinaci s hnojením do zóny kořenů přínos pro omezení reziduálního N v POT ochranných plodin

Setí kukuřice v technologii podrývaných řádků

- Flexibilita termínu
- ! Stabilita půdních agregátů na povrchu půdy

Setí kukuřice v technologii podrývaných řádků II.

- Přínosy
- Termíny zpracování a hnojení
- Makroedafon vs struktura hmoty

Stav profilu půdy vs vývoj porostu

- Strip-till bez narušení zhutnělých horizontů
- Vertikální zpracování
- Vodní režim sucho/nadlimitní úhrny srážek

Vertikální zpracování půdy

- Řešení vodní a **větrné eroze**
- **Ekonomika OP v aridních oblastech**
- **Aplikační schémata N a organických hnojiv**

Řepka v orebné technologii, MEO

- Význam zavedení MEO1
- Omezení škod řepka srpen
- Viz technologie SSL pro MEO 1

Řepka v technologii podrývání DPB MEO 1

- Zásadní navýšení retence půdy
- Význam OH na povrchu půdy
- Odolnost smyvu ihned po zasetí
- Trvání infiltrační schopnosti v čase
- Omezení výkyvů vodní bilance ve vegetaci
- Zásadní snížení transportu POR do inundací

Řepka v technologii podrývání DPB MEO 1

- Zásadní navýšení retence půdy
- Význam OH na povrchu půdy
- Odolnost smyvu ihned po zasetí
- Trvání infiltrační schopnosti v čase
- Omezení výkyvů vodní bilance ve vegetaci
- Zásadní snížení transportu POR do inundací

Stabilita půdních agregátů

- Podstatné vlivy
- K a org,hnojiva
- Vliv vnitropůdní eroze a přejezdy techniky

Kukuřice + ochranná plodina žito

- Specifický postup pro BVO
- Vegetační doba
- Deficit dostupných předplodin
- Podmínky ekonomiky postupu

Kukuřice orebná technologie

- Absence MEO 1 (vyšší riziko)
- Srovnání NEO / MEO řepka / kukuřice
- Specifické postupy úpravy orby
- REDESIGN / PLOCHA PARCEL

Kukuřice orebná technologie II.

- NEO / MEO 1 PRAXE
- MONITORING EROZE
- POR / INUNDACE / VODNÍ ZDROJE
- OTÁZKA OP + ZP DLE REDESIGNU

Slunečnice v technologii podrývání v linii řádků MEO1

- Zásadní navýšení retence půdy
- Význam OH na povrchu půdy
- Odolnost smyvu ihned po zasetí
- Trvání infiltrační schopnosti v čase
- Omezení výkyvů vodní bilance ve vegetaci
- Zásadní snížení transportu POR do inundací
- **Paralela SSL řepka MEO 1, SEO**
- **Předplodina kukuřice zrno 100% pokryv 24 měsíců +**

Slunečnice v technologii podrývání v linii řádků MEO1 II.

- Zásadní navýšení retence půdy
- Význam OH na povrchu půdy
- Odolnost smyvu ihned po zasetí
- Trvání infiltrační schopnosti v čase
- Omezení výkyvů vodní bilance ve vegetaci
- Zásadní snížení transportu POR do inundací

Otázka meziporostního období DZES 4

- Citlivé období srpna
- DZES 4 a způsoby plnění
- Vhodnost adekvátního doplnění
- Podmítka vs podrývání s pěchováním
- Paralela řepka + podrývání

Změna klimatu a modifikace technologií

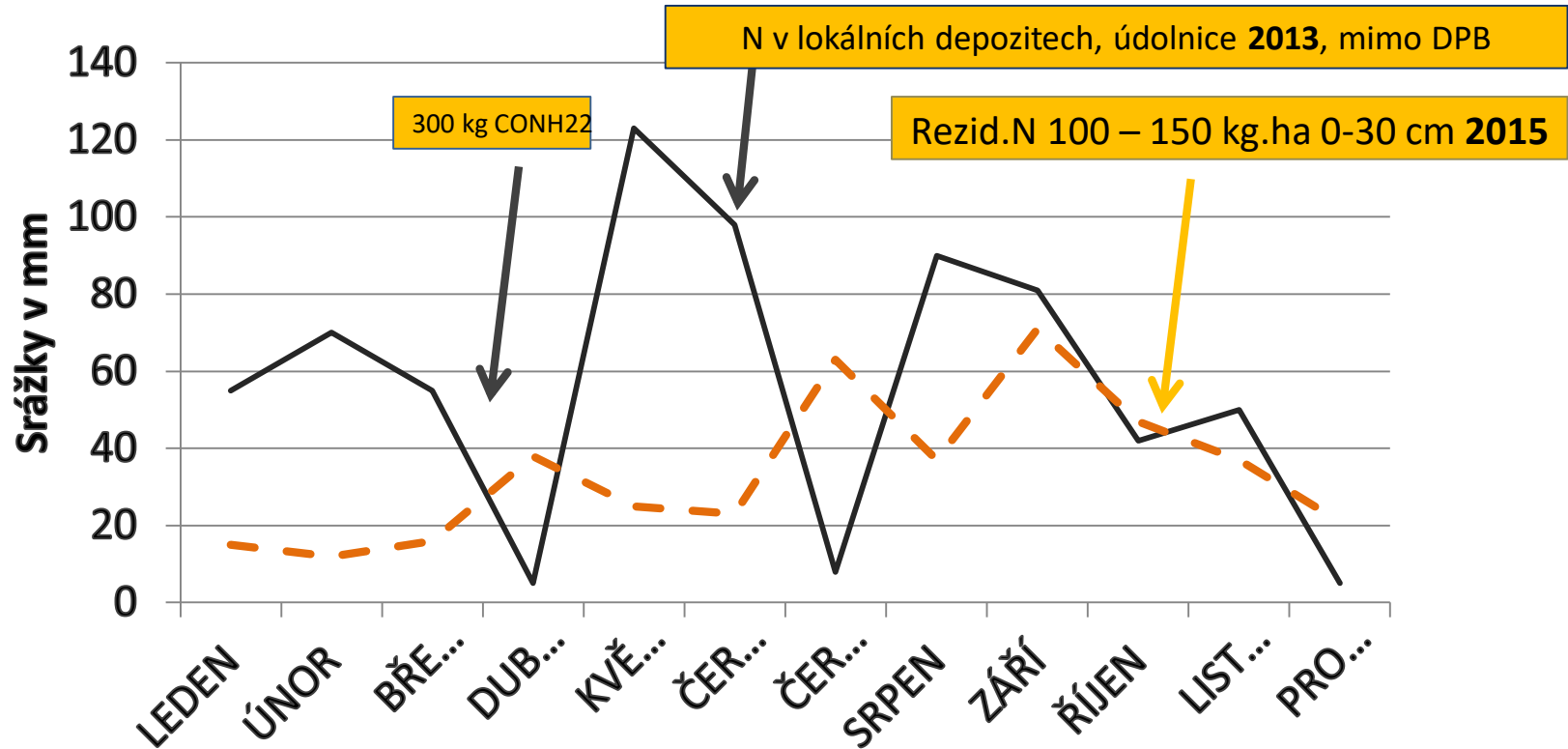
dominantní změna – přijatelnost N

modifikace aplikačních schémat obecně

specifika POT, aplikace N

redukce tvorby reziduálního N

Využití N ve vláhově rozdílných ročnících, tradiční schéma hnojení

Využití N ve vláhově rozdílných ročnících, odlišná schémata hnojení N

Rok	Měsíc				
	X.	III.	IV.	V.	IX.
	hnojení			ztráta erozí	rezid.N
2015	kejda 80 kg N/ha + inhibitor nitrifikace	močovina 80 kg N/ha	-	-	40–60 kg N/ha
2015	-	-	močovina 160 kg N/ha	-	80–140 kg N/ha
2015	-	kejda 100 kg N/ha+ inhibitor ntf	močovina 100 kg N/ha	-	100–140 kg N/ha
2013	-	-	močovina 160 kg N/ha	20–60 kg N/ha	-
2013	kejda 80 kg N/ha k meziplodině	DAM 100 kg N/ha + inhibitor ureázy	-	0–20 kg N/ha	-

Rotace plodin – redesign eroze - principy

OP pod pravidly REDESIGNU

POSLOUPNOST PLODIN – ZÁKLAD IOR

Protierozní kalkulačka – osevní postupy a
protierozní účinnost (VUMOP)

Možnost rotace plodin v pásech, časový diagram

ROK 1.		ROK 2.		ROK 3.		ROK 4.	
KUK		KUK		PO/JJ		ŘO	
ŘO		PO		KUK		KUK	
KUK		KUK		PO		ŘO	
ŘO		PO		KUK		KUK	

ROK 1.		ROK 2.		ROK 3.		ROK 4.	
PO		VOJ		VOJ		VOJ	
MÁK		KUK		KUK		PO	
PO		VOJ		VOJ		VOJ	
CUK		KUK		KUK		PO	

ROK 1.		ROK 2.		ROK 3.		ROK 4.	
KUK		KUK		PO/JJ		ŘO	
ŘO		PO		KUK		KUK	

ROK 1.		ROK 2.		ROK 3.		ROK 4.	
PO		VOJ		VOJ		VOJ	
MÁK		KUK		KUK		PO	

Střídání plodin v pásech, podíl plodin

BLOK A.		BLOK B.		% PLODIN OP.	
KUK	50	KUK	37,5,		37,5
ŘO	25	ŘO	12,5		12,5
JJ	0-12,5	JJ	0		0-6,25
PO	12,5-25	PO	37,5		18,75-25
VOJ	0	VOJ	37,5		18,75
CUK	0	CUK	6,25		3,125
MÁK	0	MÁK	6,25		3,125
					100%

- Redesign – sousedství plodin
- $n.\text{let} = n.\text{bloků}$
 - Stabilní poměr plodin každý rok sledu
 - Průběžná výměna OP n.tý rok
- Nutné stabilní lg.prostředí
- Klasický OP nahrazen rotací dvojic plodin
- Stálý podíl plodin v čase

Děkuji za pozornost

Antonín Šandera, ing.

Tel: 702 089 116

e-mail: Sandera27@seznam.cz

Sít' poradenství pro udržitelné zemědělství s nižší uhlíkovou stopou na území ČR

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Vyškolit 70 zájemců, kteří aplikují znalosti přímo ve svém hospodářství nebo je využijí pro poradenskou činnost. Oslovit dalších 150 zájemců z řad zemědělské a odborné veřejnosti a studenty. Vytvořit edukační videa a platformu pro sdílení informací.

Realizace projektu: únor 2024 – listopad 2025

Spolupracující organizace:

Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

Výzkumný ústav
rostlinné výroby